

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

Кафедра птахівництва, якості та безпеки продукції

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Д.В. Бабенко

« 02 » « 07 » 2021 р.

Гарант освітньої програми

О.І. Котикова

« 01 » « 07 » 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління технологіями виробництва продукції тваринництва

Галузь знань	07 - «Управління та адміністрування»
Спеціальність	073 - «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма	Освітньо-професійна програма «Менеджмент» початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти «Молодший бакалавр»
Освітній ступінь	другий
Семестр	денна
Форма здобуття освіти	Люта Ірина Миколаївна, liutaim@mnaeu.edu.ua
Викладач	

Розглянуто на засіданні кафедри птахівництва,
якості та безпеки продукції
Протокол № 11 від «26» травня 2021 року
Завідувач кафедри

Л.С. Патрева

Схвалено науково-методичною комісією факультету
технології виробництва і переробки продукції тваринництва,
стандартизації та біотехнології
Протокол № 10 від «27» травня 2021 року
Голова науково-методичної комісії

О.О. Стародубець

Схвалено на засіданні вченої ради факультету менеджменту
Протокол № 11 від «30» червня 2021 року
Голова вченої ради

О.В. Шебаніна

<p>1. Призначення навчальної дисципліни</p>	<p>Дисципліна надає знання про господарсько-біологічні особливості сільськогосподарських тварин і птиці різних видів; знайомить з породами та сучасними кросами; навчає основам ведення селекційно-племінної роботи, проведенню виробничого і племінного обміну у тваринництві; надає знання з основ годівлі та утримання сільськогосподарських тварин; навчає технології виробництва продукції тваринництва з урахуванням сучасних технологій розвитку певної галузі. Дисципліна розкриває суть управління в підприємствах та організаціях АПК та навичок з управління виробничими процесами в них; умов забезпечення результативності господарюючих структур; діагностики та проектування системи аграрного менеджменту, адекватних цілям і задачам ринкової економіки в сільському господарстві.</p>
<p>2. Мета навчальної дисципліни</p>	<p><i>Метою дисципліни є надання здобувачам комплексної системи знань про суть управління в підприємствах та організаціях АПК та навичок з управління виробничими процесами в них; умов забезпечення результативності господарюючих структур; діагностики та проектування системи аграрного менеджменту, адекватних цілям і задачам ринкової економіки в сільському господарстві. Головною метою викладання дисципліни є формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, системного мислення та комплексу спеціальних знань і вмінь щодо принципів, прийомів і методів аграрного менеджменту на підприємстві з урахуванням процесів, що відбуваються в ньому, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.</i></p>
<p>3. Компетентності</p>	<p><i>Інтегральні компетентності:</i> ІК. Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <i>Загальні компетентності:</i> ЗК 6. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність до навчання, самоорганізації та самокритики. <i>Спеціальні (фахові) компетентності:</i> СК 10. Здатність визначати та аналізувати основні економічні показники діяльності організації, а також обґрунтовувати потреби та напрями раціонального використання всіх видів ресурсів організації з урахуванням особливостей аграрної сфери.</p>
<p>4. Програмні результати навчання</p>	<p><i>Програмні результати навчання:</i> ПРН 13. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним. ПРН 15. Визначати та аналізувати основні економічні показники діяльності організації для виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів з урахуванням особливостей аграрної сфери.</p>

5. Опис навчальної дисципліни	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них: - лекції - практичні заняття - самостійна робота	120/4,0 40/1,3 20/0,7 60/2,0		
Календарний план*				
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		лк	пз	ср
1.	Вступ. Значення галузі тваринництва.	2	2	4
2.	Індивідуальний розвиток, конституція та екстер'єр сільськогосподарських тварин.	2	2	2
3.	Племінна робота в тваринництві.	2	-	4
4.	Корми, їх класифікація і загальна характеристика.	4	2	4
5.	Продуктивні і біологічні особливості великої рогатої худоби.	2	-	6
6.	Технологія виробництва молока.	2	2	4
7.	Технологія виробництва яловичини.	2	-	4
8.	Біологічні особливості та господарські типи свиней.	2	-	2
9.	Технологія виробництва свинини.	2	2	4
10.	Господарсько – біологічні особливості овець і кіз різних напрямків продуктивності.	2	-	2
11.	Виробництво продукції овець та кіз.	2	2	4
12.	Господарсько-біологічні особливості сільськогосподарської птиці.	2	-	4
13.	Технологія виробництва курячих яєць.	2	2	4
14.	Технологія виробництва м'яса сільськогосподарської птиці.	2	-	2
15.	Господарсько-біологічні особливості коней. Стан та перспективи розвитку галузі. Породи коней.	2	-	2
16.	Розведення та використання коней.	2	2	2
17.	Технологія виробництва продукції кролівництва і звірівництва.	2	2	2
18.	Технологія вирощування риби.	2	2	2
19.	Технологія виробництва продукції бджільництва.	2	-	2
Всього		40	20	60
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу				

6. Порядок та критерії оцінювання	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті, Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті.</p> <p>Оцінювання поточної навчальної діяльності. Поточний контроль знань здійснюється шляхом опитування на практичних заняттях. Згідно тематики змістових модулів проводиться комплексне тестове опитування на практичних заняттях. За однією тематикою передбачено написання реферату та презентації. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими: тестування, захист практичних робіт, який включає контроль теоретичної і практичної підготовки.</p> <p>Оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Самостійна робота здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.</p> <p>Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом складання заліку в усній формі за питаннями, що розглядаються і затверджуються на засіданні кафедри. До заліку допускається здобувач вищої освіти, який виконав всі представлені завдання. Для можливості отримання необхідної кількості балів розроблено індивідуальні завдання по кожній з тем дисципліни в системі дистанційного навчання MOODLE. Оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС. Зарахування пропущених занять здійснюється після їх відпрацювання з НППІ за розкладом консультацій.</p>
--	---

Рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

№ п/п	Форма контролю	Контроль протягом семестру	Максимальна / мінімальна кількість балів
Змістовний модуль 1. . Основи розведення і годівлі сільськогосподарських тварин			
1	Усне опитування: 1. Будова та функції систем і органів організму. 2. Корми. Класифікація кормів. Поживність кормів. Раціони.	4	20 /12
2	Тестування: 1. Будова та функції систем і органів організму. 2. Корми. Нормована годівля сільськогосподарських тварин. Принципи складання кормових раціонів, визначення потреби в кормах.	2	20 / 12
Разом по змістовному модулю 1		x	40 / 24
Змістовний модуль 2. Основи технології виробництва продукції тваринництва			
1	Усне опитування: 1. Технологія скотарства 2. Технологія свинарства 3. Технологія вівчарства 4. Робоча продуктивність коней	6	30 / 18
2	Тестування: 1. Технологія птахівництва	1	10 / 6
3	Написання реферату+презентація: 1. Технологія виробництва продукції кролівництва та звірівництва	1	20 / 12

Разом по змістовному модулю 2		х	60/36
Усього (балів)		х	100 / 60
Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання – залік			
Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90 – 100	A	зараховано	
82 – 89	B		
75 – 81	C		
64 – 74	D		
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковими повторним вивченням дисципліни	
7. Політика курсу	<p>Основні принципи проведення занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; - різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; - курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; - протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково. 		
8. Інформаційні джерела	<p>Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баньковська І. Б. Модель оптимізації виробництва якісної свинини в сучасних умовах товарного свинарства / І. Б. Баньковська та ін. // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Київ : Вид-во НУБіП України, 2016. № 250. С. 114-124. 2. Давиденко В. М. Тваринництво / В. М. Давиденко. Миколаїв : МДАУ, 2010. 245 с. 3. Жеребов М. Є. Про стан роботи галузі птахівництва Київщини за 2014 рік / М.Є. Жеребов/ Сучасне птахівництво. 2015. № 1-2 (146-147). С. 10-13. 4. Іванова А. С. Молочне скотарство: сучасний стан та проблеми вирішення. Агросвіт. 2017. № 22. С. 23-27. 5. Іовенко В. М. Вівчарство України / Ю. В. Вдовиченко, 		

В. І. Вороненко та ін.; під. ред. В. М. Іовенко. Київ : Аграрна наука, 2017. 675 с.

6. Керанчук Т. Л. Молочна галузь України: перспективи і проблеми розвитку. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2017. Вип. 3 (08). С. 133-136.

7. Костенко В. І. Технологія виробництва молока і яловичини : підручник / В. І. Костенко. Київ : Видавництво Ліра, Київ, 2018. 672 с.

8. Патрева Л. С. Технологія виробництва продукції тваринництва : курс лекцій / Л. С. Патрева, О. А. Коваль. Миколаїв : МНАУ, 2017. 277 с.

9. Повод М. Г. Відтворювальна здатність свиноматок зарубіжної селекції в умовах інтенсивної технології / М. Г. Повод, О. М. Храмова // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Тваринництво. Суми, 2017. № 5(2). С. 119-122.

10. Патрева Л. С. Технологія виробництва продукції птахівництва : курс лекцій / Л. С. Патрева, О. А. Коваль. Миколаїв : МНАУ, 2018. 248 с.

11. Колодяжний, І. Стан і перспективи розвитку ринку молока та молочної продукції. Тваринництво сьогодні. 2020. № 8. С. 20-21.

12. Технологія виробництва продукції тваринництва : методичні рекомендації для виконання практичних робіт та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Молодший бакалавр» початкового рівня (короткий цикл) спеціальності 073 «Менеджмент» денної форми навчання / уклад. : Л. С. Патрева, І. М. Люта, І. В. Каницька. Миколаїв : МНАУ, 2021. 54 с.

13. Тваринництво України: стан, проблеми, шляхи розвитку (1991-2017-2030 рр.) / за ред. акад. НААН М. І. Башенка. Київ: Аграр. наука, 2017. 160 с.

Допоміжна література

14. Альшанова, О. О. Як і під впливом яких чинників розвивається галузь свинарства. Тваринництво сьогодні. 2020. № 8. С. 4-9.

15. Гераймович, В. Л. Сучасний стан розвитку галузі та експорту продукції тваринництва України. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуал. питання науки і практики. 2019. № 5. С. 36-45.

16. Клестова, З. С. Біобезпека тваринництва – забезпечення економічної стабільності галузі / З. С. Клестова, А. М. Головка // Тваринництво сьогодні. 2019. № 2. С. 50-55.

17. Костенко В. І. Технологія виробництва молока і яловичини. Практикум. Київ : Агроосвіта, 2014. 456 с.

18. Кропивко, В. Сучасний стан розвитку птахівництва. Тваринництво сьогодні. 2020. № 3. С. 17-19.

19. Ухтверов М.П. Селекция свиной на продолжительность хозяйственного использования. / М.П. Ухтверов, Г.М. Назаркии Москва : Росагропромиздат, 2008. 155 с.

20. Сучасний стан розвитку галузі тваринництва та напрями її державного регулювання / І. С.Гурська, Г. М. Христенко // Економічний простір. 2016. № 107, С.102-111.

21. Статистичний щорічник Миколаївської області за 2019 р. : Головне управління статистики у Миколаївській області, 2020.421 с.

22. Технологія органічного виробництва свинини: монографія / М. І. Башенко, В. М. Волощук, М. С. Небелиця. Полтава: ТОВ

«Фірма «Техсервіс», 2017. 399 с.

23. Угнівенко А. М. Спеціалізоване м'ясне скотарство / А. М. Угнівенко, В. І. Костенко, Ю. І. Чернявський, Київ : Вища освіта, 2006. 303 с.

24. Trotskyi P. A., Shcherbak O. V., Lyuta I. M. (2020). Biotechnological approaches to the preservation and use of bovine ovarian cumulus-oocyte complexes in the system of reproductive technologies. *Agricultural Science and Practice*, 7(3), 54-61. <https://doi.org/10.15407/agrisp7.03.054>.

25. Zasukha Y.V. The impact of wet and dry feeding methods on fattening pigs/Y.V. Zasukha, A.A. Getya, V.M. Kondratiuk, S.M. Grishchenko // *Journal "Gyvininkystė"*; (Animal Husbandry). 2016. № 64. P. 40-48.

Інформаційні ресурси

26. Міжнародна федерація органічного сільського господарства, - офіційний сайт Міжнародної федерації органічного сільського господарства. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ifoam.org/press>.

27. Офіційний сайт. Агропромисловий комплекс України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://minagro.gov.ua/>.

28. Правила забою і переробка свинини. / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.webfarmerstvo.org.ua/tvarynnyctvo/pravyla-zaboju-svyneni-pererobka-svynyny.php>.

29. Правила обов'язкової сертифікації послуг харчування [Електронний ресурс]: наказ Держстандарту України від 27.01.1999 № 37. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

30. Про органічне виробництво: Проект Закону України від 25.05.2007. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.organic.com.ua>

31. Стандарти органічного сільськогосподарського виробництва та маркування сільськогосподарської продукції і продуктів харчування «БІОЛан» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.biolan.org.ua/>

32. Україна: поголів'я падає, виробництво зростає - УАК. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://agroconf.org/content/ukrainapogolivya-padaie-virobnictvo-zrostaie-uak>.

33. <http://minagro.gov.ua/>.

34. <http://agrarian.com.ua/>.

35. <http://agroua.net/>.

36. <http://www.agrotimes.net/>.

37. <http://tvarynnyctvo.at.ua/>.

Законодавчо-нормативні акти

38. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.

39. Закон України «Про тваринний світ», <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>.

40. Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження», <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3447-15>.

41. Цивільний кодекс України (ст. ст. 12, 180, 340-342, 420, 485-488), <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

42. Закону України «Про побічні продукти тваринного

	<p>походження, не призначені для споживання людиною», https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287-19.</p> <p>43. Закон України «Про ідентифікацію та реєстрацію тварин», https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1445-17.</p> <p>44. Про затвердження Порядку ідентифікації та реєстрації великої рогатої худоби та Порядку оформлення і видачі паспорта великої рогатої худоби, https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0166-18.</p> <p>45. Методичні рекомендацій з утримання хутрових тварин, https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0379555-08.</p> <p>46. Ветеринарно-санітарні правила для птахівничих господарств і вимог до їх проектування, https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0565-01.</p> <p>47. Ветеринарні та санітарні вимоги до особистих селянських господарств – виробників сирого товарного молока, https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-02.</p>
<p>9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами</p>	<p>Набуття програмних результатів в умовах інклюзивної освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у Миколаївському національному аграрному університеті із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності усіх здобувачів вищої освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку здобувачів вищої освіти (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.</p> <p>Для навчання, професійної підготовки або перепідготовки осіб з особливими освітніми потребами застосовуються різні види та форми навчання, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості. В університеті є пандус, кнопка виклику, а також особа, яка безпосередньо забезпечує інтеграцію споживачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.</p> <p>Передбачено використання індивідуальної форми навчання для здобувачів за допомогою оболонки Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2453).</p>
<p>10. Доступ до матеріалів навчання</p>	<p>Необхідне навчально-методичне забезпечення курсу розміщено в друкованому та електронному вигляді в бібліотеці МНАУ у вільному доступі, а також на офіційному сайті МНАУ.</p> <p>Доступ до матеріалів навчання: https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2453</p>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Асистент кафедри птахівництва, якості та безпечності продукції

І. М. Люта